

รายงานการวิจัย

บทบาทสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา วัฒนธรรมและค่านิยมของเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

Roles of Higher Education Institutions Influencing Towards Cultural and Value Development for Youths in Three Southern Border Provinces

คณะผู้วิจัย

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ อ้อมใจ วงษ์มณฑา

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจาก ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ปี 2549 ชื่อเรื่อง บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาวัฒนธรรมและ ก่านิยมของเยาวชนในจังหวัดชายแคนภากใต้

ชื่อผู้วิจัย ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ และ อ้อมใจ วงษ์มณฑา

ได้รับทุนอุคหนุนการวิจัย ประจำปี 2549 จำนวนเงิน 100,000 บาท ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่กันยายน 2548 ถึง กันยายน 2549

บทกัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะและบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาใน การส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและค่านิยมของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของบทบาทของสถาบันอุดมศึกษากับการพัฒนา วัฒนธรรมและค่านิยม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ใน 18 สถาบัน อุดมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จำนวน 900 คน เก็บข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จัดสนทนากลุ่มย่อย และแบบสอบถามจากอาจารย์และ นักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบค่า เฉลี่ยกับเกณฑ์สัมบูรณ์ และวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL Version 8.30 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. บทบาทของสถาบันอุคมศึกษาในการส่งเสริมวัฒนธรรมและค่านิยมมีสี่ด้านคือ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน และด้าน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยว่าสถาบันอุคมศึกษาปฏิบัติทั้งโดย ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการจัดหลักสูตรและการสอนอยู่ใน ระดับมาก
- 2. การส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสหธรรม ด้าน เนติธรรม ด้านคติธรรม และด้านวัตถุธรรม ทำให้นักศึกษาเกิดกุณค่าทางวัฒนธรรมทั้งโดย ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านวัตถุธรรมอยู่ในระดับปานกลาง
- 3. การส่งเสริมค่านิยมประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ค่านิยมเกี่ยวกับชาติ ค่านิยมเกี่ยวกับ สังคม และค่านิยมเกี่ยวกับตนเอง ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทั้งอิทธิพลทางตรง ทางอ้อม และโคยรวม ปรากฏว่าค่านิยมได้รับอิทธิพลทางตรงจากกิจกรรมทางวัฒนธรรมมากที่สุดถึงร้อยละ 68 ส่วนการจัดหลักสูตรและการสอนมีอิทธิพลทางอ้อม โดยผ่านตัวแปรการบริการชุมชน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมโดยรวมร้อยละ 58.90 ส่วนวัฒนธรรมได้รับอิทธิพลทางตรงจากการจัดหลักสูตรและการสอนมากที่สุดถึงร้อยละ 37 รองลงมาเป็น อิทธิพลทางตรงจากการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ร้อยละ 36 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจาก การวิจัย โดยผ่านตัวแปรการบริการวิชาการแก่ชุมชน และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม วิชาการแก่ชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือการวิจัย ทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อม โดยผ่านตัวแปรด้าน การบริการวิชาการแก่ชุมชนมากที่สุด รองลงมาคือการวิจัย ทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อม โดยผ่านตัวแปรด้าน การบริการวิชาการแก่ชุมชน

Abstract

This research was intended to study the characteristics and roles of higher educational institutions in cultural activity promotion and value of the youths in three southern boader provinces, and also to analyze the causal relationship between the institutional roles and the cultural development and value. The sample was the teachers who teach in social science and humanity, and the forth year students in 18 institutions in Pattani, Yala, and Narathiwas. The total 900 samples were answered with questionnaires, and 18 administrators were interviewed, some representative groups of sample were conducted for focus group. The data analysis was mean and standard deviation used for comparison with absolute criteria, and used path analysis with LISREL program version 8.30 to find out the causal relationship. The results were found as in the followings:

1. The roles of higher educational institutions in cultural and value promotions were four functions; the curriculum and instruction, research, community service, and cultural promotion. The teachers and the students agreed that the insituations performed these functions both in overall and each function at the moderate level, except the curriculum and instruction was at the high level.

- 2. The cultural activity promotion was composed of four types; social culture, legal culture, moral culture, and material culture. Those activities caused the students in cultural way of life both in overall and each type at the high level, except the material culture was at the moderate level.
- 3. The value promotion composed of three types; nation value, social value, and self value. Those functions of the institutions caused to the students value both in overall and each type were at high level in accordingly.
- 4. The results of causal relationship on direct, indirect, and total influences, it was found that the cultural value was effected direct from the cultural activities at 68 percent, whereas the curriculum and instruction effected indirect by passed through the community service, cultural promotion, and culture overall at 58.90 percent. For the culture overall was effected mostly from the curriculum and instruction at 37 percent. Lateral there was direct effect from the cultural promotion at 36 percent. However it was effected indirect from the research function mostly by passed through community service and cultural promotion. For the cultural promotion function was effected direct from community service mostly, lateral the research function effected indirect by passed through the community service.